

Čeští egyptologové z FF UK objevili v Abúsíru dosud největší mumifikační depozit

Tým Českého egyptologického ústavu FF UK učinil během jarní výkopové sezóny roku 2021 v západní části archeologické koncese v egyptském Abúsíru, v blízkosti pyramid takzvaných slunečních králů Staré říše, další významný objev. Čeští vědci v této lokalitě již více než tři desetiletí zkoumají skupinu velkých šachtových hrobek významných hodnostářů doby 26. a 27. dynastie (pol. 6. století př. Kr.). Expertům se zde podařilo odkrýt zatím největší objevený mumifikační depozit v Egyptě, který byl navíc uložený v jediné šachtě s majestátními rozměry přibližně 5x5x15 metrů.

Uvnitř šachty bylo ve 14 vrstvách nad sebou, spirálovitě se vinoucích kolem všech čtyř stěn, pečlivě uloženo více než 370 velkých keramických zásobnic připomínajících amfory. V nich byly, jak je pro mumifikační depozity typické, uchovány menší nádoby, předměty a suroviny využitě při mumifikaci majitele hrobky, k níž depozit patřil. Počet velkých nádob v jednotlivých vrstvách se lišil a čítal od 7 až po 52 kusů v jedné deponované úrovni.

Vrchní vrstva, která byla při archeologickém výzkumu odkryta jako první v hloubce cca 4,5 metru pod povrchem, však poměrně netypicky obsahovala kromě několika zásobnic také čtyři nepoužité vápencové kanopy. Tyto nádoby, uzavřené víky v podobě hlav čtyř ochranných božstev, sloužily k uchování vnitřností obřadně vyjmutých z těla zesnulého během balzamovacího rituálu. Podle hieroglyfických textů na nich zapsaných – jednalo se o magická říkání doložená i na jiných kanopách – byl majitelem tohoto mumifikačního depozitu jistý Wahibre-meri-Neit, syn paní Irturut.

Vedoucí českých archeologických misí v Abúsíru, profesor Miroslav Bárta, k objevu říká: „Výkopová sezóna roku 2021 byla součástí dlouhodobých aktivit a projektů Českého egyptologického ústavu zaměřených na odkrytí a interpretaci monumentů z doby, kdy staroegyptská společnost hledala nové prostředky, jak si udržet vlastní identitu a čelit následkům vpádu cizích armád. Abúsírské šachtové hrobky, zbudované podle starobylého vzoru Džoserova pyramidového komplexu z doby Staré říše, tak sehrály významnou úlohu v kulturním sebevyjádření egyptských společenských elit Pozdní doby.“

Profesor Ladislav Bareš, mezinárodně uznávaný odborník na historii a kulturu Egypta v 1. tisíciletí př. Kr., k nálezu uvádí: „Přestože známe řadu významných hodnostářů nesoucích jméno Wahibre-meri-Neit z této doby, žádného zatím není možné identifikovat s majitelem objevených kanop. Podle velikosti tohoto mumifikačního depozitu, a především podle rozměrů k němu přiléhající hrobky, můžeme usuzovat na to, že majitelem hrobky – a tedy i objeveného depozitu – musel být jeden z nevyšších hodnostářů své doby, podobně jako jeho nejbližší sousedé na pohřebišti: slavný admirál Vedžahorresnet a generál Menechibneko.“

Čeští egyptologové plánují v roce 2022 navázat na archeologický výzkum této struktury odkrytím pohřební komory umístěné na dně velké centrální šachty. Mezitím však budou za použití nejmodernějších vědeckých metod pokračovat v analýzách nádob objevených v mumifikačním depozitu.

Pohled do šachty obsahující největší dosud objevený mumifikační depozit. Fotografie zachycuje doc. Květu Smolárikovou z Českého egyptologického ústavu FF UK během archeologického výzkumu zhruba v polovině výkopových prací.

Jedna z vrstev zásobnic obsahujících zbytky po provedené mumifikaci uložených v mumifikačním depozit u dosud neprozkoumané šachtové hrobky v Abúsíru.

Kanopy (nádoby na vnitřnosti vyňaté z těla během balzamování zesnulého) nalezené v nově objeveném mumifikačním depozitu v Abúsíru. Hieroglyfické texty na nich zapsané uvádějí jako jejich majitele jistého Wahibre-meri-neita.

Foto: Petr Košárek

Práva: Archiv Českého egyptologického ústavu FF UK